GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 42

We Srodę Dnia 27. Maia 1807.

Z Wiednia d. 20. Maia.

Wakuiące po śmierci Barona Margelika i Kawalera Harisch na Greifenthal urzędy ſtrażnikow Czeskich koronnych, raczył J. C. K. Apoſtolska Mość udzielić nayłaskawiey pierwszy w ſtanie panow C. K. aktualnemu Szambelanowi i aktualnemu Radcy przy ogólnym C. K. appelacyynym i kryminalnym sądzie Czeskim i prezydentowi prawnego wydziału, Leopoldowi Hrabiemu Spork, a drugi w ſtanie rycerskim Kawalerowi orderu S. Wacława, doktorowi oboyga praw, Seniorowi prawnego wydziału i Aſſeſſorowi senatu akademickiego politycznego i prawnego, Józefowi de Brettfeld, przez wzgląd na dawne ich zasługi w kraiu, na które urzędy oba wykonali w Pradze d. 14 Maia przyſięgę wierności.

J. C. K. Mość raczył Czesko-Auſtryackiego nadwornego Agenta, Fryderyka Haandahl, wynieść nayłaskawiey do godności Barona.

Drugi regiment Wiedeńskiey milicyi dał d. 26 Października r. z. w C. K. redutowey sali kantatę na korzyść wdow i sierot poległych w oſtatniey woynie C. K. woiownikow. Z dochodu tego dano 17 wdowom i 8 sierotom po 20 do 48 ryń. J. C. K. Mość raczył przedſiębiorącym tak chwalebny czyn nayłaskawsze swoie ukontentowanie oświadczyć, a Magiſtratowego Sekretarza, Gabeis, który napisał powyższą kantatę i do iey wykonania ſię przyłożył, zaszczycić nayłaskawiey pochwalnym wyrokiem.

Dworska gazeta tuteysza umieściła pod artykułem *wiadomości woiennych*, co naſtępuie:

Dalsze donieſienia względem oblężenia Gdańska pod d. 15 do 19 Kwietnia zawieraią w sobie w treści:

"Dla przecięcia kommunikacyi Gdańska z Mindą, która ieszcze wodą i lądem otwarta była, potrzeba było usypać szaniec między Mindą i Gdańskiem na uyściu kanału Baake do Wisły. Niebezpieczne nader to przedſięwzięcie uskutecznione szczęśliwie zoſtało w nocy d. 16 przez sprzymierzone woyska pod dowodztwem Jenerała Gardanne, i nie tylko posunięto o 400 krokow daley ukrytą drogę, ale nawet zrobiono redutę i fleszę nad samem brzegiem dosyć wysoką do zasłonienia oble-

gaiącego woyska. D. 16 o godzinie 9 z rana uczyniła załoga Gdańska w 1000 Rossyanow wycieczkę przeciw tem nowem robotom. W reducie stało 250 żołnierzy Francuzkich, Saskich i Polskich pod rozkazami Jenerała Gardanne bez dział. Rossyanie przedarli się pomimo tęgiego ognia ręczney broni z reduty przez wąski mostek Holm i attakowali szaniec w pobliskości 30 krokow. Przeciw tak przemagaiącey sile postanowił nagle Jenerał Gardanne uderzyć skazać na trwogę, potem przeszkoczył z całą załogą przez parapet i uderzył bagnetym na nieprzyiaciela, przez co zatrwożeni Rossyanie odpartemi zostali. Niebawnie wyszło z twierdzy 1200 do 1500 Prussakow, którzy zgromadziwszy rozproszonych Rossyanow, ponowili attak. Ogień z ręczney broni był nadzwyczayny, szaniec iednak utrzymany został. Stratę Prussakow i Rossyanow rachować można do 400 ludzi. Walka zakończyła się o godzinie 4 po południu. Wielu nieprzyiacioł znalazło grób w bałwanach morskich; iedni cofnęli się do twierdzy, drudzy do Mindy i pobliskich domow, z których wypartemi zostali i domy spalono. Rozprawa ta była nayuporczywsza w czasie całego oblężenia. Na obu brzegach Wisły porobione są teraz reduty, które się na wzaiem wspieraią i bronią przeprawy. Na d. 17 o godzinie 8 w wieczor wszedł trzech pokładowy okręt z rozpuszczonemi żaglami do Wisły, i potężnie dawał kartaczami ognia do nowey reduty; lecz został rownie iak okręt, który za nim przybył, od nadbrzeżnego ognia do oddalenia się przymuszony. W tey rozprawie utracił Saski Porucznik Hochheimer lewą nogę od kuli.,,

Cała gwardya Cesarza Napoleona wyruszyła z swemi odwodami do Prus. Składa się zaś podług nowego urządzenia z następuiących oddziałow:

1) Z korpusu granadyerow pieszych pod dowodztwem Jenerała Hulin (teraźnieyszego rządcy Berlina.) W czasie iego nieprzytomności dowodzi tą dywizyą, składaiącą się z 2 regimen: granadyerow, każdy po 2 bataliony i 1 fizylerow reg:, Jan Dorsenne; 2) Z korpusu pieszych strzelcow pod dowodztwem Jenerała Soules, który składa się podobnież z 2 regimentow po 2 bataliony i przydanych niedawno 2 batalionow fizylerow, które pod dowodztwem P. Boyer nad Wisłę ciągną; 3) Z korpusu granadyerow konnych pod dowodztwem Jenerała Walthera. Składa się z 4 szwadronow granadyerow i 1 szwadronu wyborowego; 4 Z korpusu strzelcow pod naczelnictwem Wicekróla Włoskiego. Dowodzący nim Jenerał Dahlmann poległ pod Eylau; teraz obiął dowodztwo Pułkownik Guyot; 5) Z oddziału Mamelukow, któremi dowodzi P. Delaitre; 6) Z korpusu dragonii pod dowodztwem Pułkownika Arrighi; 7) Z korpusu artyleryi pod dowodztwem Jenerała Lariboissier, który w tey chwili dowodzi artyleryą pod Gdańskiem. Drugim iego dowodzcą mianowany iest niedawno Jenerał Conin. Składa się zaś z 3 szwadronow konney artyleryi, oddziału cieślow, parku dział i 6 kompaniy artylerzystow; 8) Z korpusu indzynierow pod dowodztwem P. Boissonnet; 9) Z korpusu wyboru Zandarmow, którego naczelnikiem iest Cesarski adjutant Jenerał Savary; w iego nieprzytomności dowodzi nim Pułkownik Jacquin; 10) Z korpusu maytkow pod dowodztwem okrętowego Kapitana Daugier; 11) Z kompanii weteranow pod dowodztwem P. Charpentier. Gwardya ma osobnego naczelnika sztabu w osobie Jenerała Roussel. Naczelnemi zaś jenerałami są 4 Marszałkowie Da-

vouſt, Soult, Beſſieres i Mortier.

Na końcu Kwietnia zaszły nowe układy między Francuzkim *Marszałkiem* Mortier i Szwedzkim jeneralnym Rządcą Eſſen, których skutkiem ieſt dodatkowy artykuł, odmieniaiący iak naſtępuie 6ty artykuł zawartego pod d. 18 Kwietnia rozeymu:

"Nieprzyiacielskie kroki między Francuzkiemi i Szwedzkiemi woyskami nie mogą ſię pierwey iak po całomieſięcznym zamiaſt 10 dniowym, iak było w 6tym artykule umowione, wypowiedzeniu rozpocząć.„ Dodatek ten oba powyżsi Jenerałowie na d. 29 Kwietnia podpisali.

Z Budy d: 14. Maia.

Na d. 11 t. m. odprawił seym 11te, a onegday 12te poſiedzenie, na których naradzały ſię ſtany daley nad propozycyami Królewskiemi i uciążeniami kraiowemi. Na poſiedzeniu 12tym, ponieważ zachodziła zgoda tak z ſtrony magnatow, iako też ſtanow, wyznaczono i obrano dwie deputacye dla wypracowania i podania seymowi proiektu względem propozycyy i względem uciążeń kraiowych.

Podane od J. Cesarzowiczowskiey Mci Arcy Xcia Karola, iako Jeneraliſſima J. C. K. Apoſtolskiey Mci w łacińskim iężyku przełożenia i uwagi względem Węgierskich regimentow i kraiowey insurekcyi, wyszły tu iuż z druku i z wielkim ukontentowaniem są czytane.

Z Londynu d. 5 Maia.

Dziſieysza gazeta dworska ogłoſiła nakoniec rapporta o zdarzeniach w Dardanellach i pod Koſtantynopolem, posłane od Wiceadmirała Duckwortha naczelnemu dowodzcy ſił naszych morskich na środziemnem morzu, Wiceadmirałowi Lordowi Kollingwoodowi, a od tego admiralicyi pod d. 8 Kwietnia z pod Kadyxu. Rapporta te są naſtępuiącey osnowy:

Na wysokości przed Konſtantynopolem na okręcie Jerzy d. 21 *Lutego* 1807.

Mci Panie! Pod d. 17 t. m. ieszcze doniosłem WPanu o moim zamiarze, iż za pierwszym pomyślnym wiatrem chcę przebydź Dardanelle. Południowy wiatr d. 19 zrana podał mi sposobność do uskutecznienia tego zamiaru. O trzech kwandransach na godzinę 9tą przebyła cała eskadra zewnętrzne zamki, bez odpowiedzenia ani iednym wyſtrzałem na Turecki ogień. Stało ſię to dla tego, że miniſtrowie J. K. Mci chcieli dać naywiększy dowod spokoynych skłonności naszego Monarchy względem Porty. W pół do dziewiątey dawano do okrętu Canopus i innych okrętow potężnie ognia z obu zamkow, w czaſie przeprawy przez ciasne przesmyki Seſtus i Abydos. W północney ſtronie tych zamków przy Pasquies, gdzie niedawno zrobiono ogromną batteryą, ſtała Turecka eskadra, z 1 okrętu o 64 działach, 4 fregat i kilku korwet złożona, na kotwicach. Jak tylko przednia ſtraż naszey eskadry przepłynęła, dała z wszſtkich dział ognia do Tureckich okrętów, i ogień P. Sidneia Smith tak był skuteczny, iż Turcy w półgodziny przymuszeni zoſtali odciąć swe kotwice i okręty ich na piasek były w pędzone. Nie wyszło 4 godzin, a wszyſtkie Tureckie okręty, wyiąwszy dwa małe, spalone zoſtały. Strata nasza była nie wielka. Turcy ſtrzelali kamieniami, z których niektóre przeszło 800 funtow ważyły, i gdyby dobrze były trafiały, byłyby okręt zatopiły, lub przynaymniey maszt iego i liny bardzo uszkodziły. Sposób, z iakim P. Smith uskutecznił dane mu zlecenia, odpowiada zupełnie nabytey przez niego oddawna sławie. Turecka batterya przy Pasquies była 30 działami osadzona; lecz gdyby zupełnie była ukończona, po-

)2(

trafiłaby niemal była zupełnie zniszczyć naszą eskadrę. Nasi żołnierze morscy gdy się Turcy cofneli, opanowali tę batteryą pod Kapitanem Nichols, i zagwoździli działa. D. 20 pod wieczor przybyliśmy blisko o 8 mil Angielskich przed Konstantynopol; fregata Endymion została tam pod pokoiową banderą posłana. Minister I. K. Mci P. Arbuthnot i Lord Burghersh dzielnie przykładali się do rozprawy. Mam honor bydź &c.

J. T. Duckworth.

Spalone zostały z Tureckich okrętów: liniiowy okręt o 64 działach, 4 fregaty, 3 korwety i 2 armatne łodzie, a zabraliśmy 1 korwetę i łódź armatną.

Na okręcie Jerzy przy wyspie Xiążęcey d. 28 Lutego.

Mci Panie! Wczoray rano postrzegliśmy, że Turcy wysiedli na wyspę Prota, w pobliskości którey eskadra zarzuciła kotwice, i usypali batteryą w celu nas zniszczenia. Posłałem więc na tę wyspę żołnierzy morskich; za zbliżeniem się naszych okrętów opuścili ią Turcy. W krótce iednak doniosł mi P. Louis, że pewna liczba Turkow pozostała się ieszcze na wyspie. Posłałem znowu żołnierzy, z rozkazem, aby się nie wystawiali, ieżeliby tam iakowe zachodziło niebezpieczeństwo. Za powrotem atoli łodzi dowiedziałem się z żalem o stracie, którąśmy ponieśli. Fałszem było, iakoby wszyscy Turcy opuścili wyspę: 100 ukryło ich się w starym klasztorze, potężnie się bronili, i dopiero potem opuścili wyspę. Mam honor &c.

J. T. Duckworth.

Na okręcie Jerzy iuż za Dardanellami d. 6. Marca.

Mci Panie! Muszę WPanu teraz donieść o postanowieniu moim przeprawienia się nazad przez Dardanelle. D. 21 Lutego staliśmy o 8 mil Angielskich od Konstantynopola na kotwicach. Poselska fregata Endymion zbliżyła się o mil 4. Gdyby w naszey było mocy, stanęlibyśmy byli zaraz tuż przed miastem, ale bystrość wody nie pozwolała. Przez tego P. Arbuthnot przyrzekł w rozmowie z kapitanem baszą, iż chociażby nawet eskadra pod samą stolicę podstąpiła, tedy droga do układow nie ma bydź zamknięta. P. Arbuthnot i ia mniemaliśmy więc, iż lepiey stanąć cokolwiek o podal od stolicy, ponieważ za nadto zbliżenie się mogłoby sprawić podeyrzenie i zamknąć drogę do poiednania się w przyiacielskim sposobie. Na d. 21 przysłała Porta w poselstwie Jakba-ja. Z oświadczeń iego wniosł P. Arbuthnot, że naczelnik Tureckiego rządu (potrzeba tu iednak dodać, iż między nim i zbroynym ludem zachodzi teraz wielka rożnica) szczerą okazuie skłonność do pokoiu. Układy trwały aż do 27. Lecz od zarzucenia kotwic aż do 1 Marca tak było niestety burzliwe powietrze, iż nie było w naszey mocy zaiąć stanowiska, przez które byłaby eskadra postawiona w stanie do przedsięwzięcia zaczepnych działań przeciw Konstantynopolowi. We dwa dni po naszem przybyciu przed Konstantynopol zachorował Ambassador P. Arbuthnot, i ciągle chorował, tak iż nie mogł się wcale interessami trudnić. Na d. 22 podał Tureckiemu ministerium proiekt, jako podstawę do przywrocenia pokoiu. Układy były daley pod moim imieniem ciągnione. Ubolewam bardzo, iż nie ukończyły się przywroceniem pokoiu, cieszy mnie iednak, iż ani z strony P. Arbuthnota, ani z moiey nic nie było zaniedbane, coby ich do pożądanego celu doprowadzić mogło, gdyż postrzegliśmy zaraz z stanu obrony Konstantynopola, iż iedna tylko droga układow pozostała, o attaku

zaś dla wzniesionego Bosforu wcale myśleć nie można było. Tu muszę WPanu przytoczyć powody, które mnie zniewoliły do przeprawienia się nazad przez Dardanelle, i odstąpienia wszelkiey myśli attaku stolicy. Nasza flota nie mogła naymnieyszego uczynić wrażenia. Cały brzeg znaydował się o tym czasie okryty batteryami. Dwanaście liniiowych okrętow, pomiędzy któremi dwa o 2 pokładach, i 9 fregat napełnionych woyskiem stały w gotowości do wyyścia pod żagle. Do tego przydac potrzeba 200,000 woyska, które iak powiadano, znaydowały się w Konstantynopolu, dla wyruszenia przeciw Rossyanom. Nadto uzbroiono bardzo wiele małych statkow i armatnych łodzi, dla działania przeciw nam. Z samemi batteryami lub okrętami, gdybyśmy ie potrafili byli wywabić z korzystnego ich stanowiska, bylibyśmy się mogli potykać; ale uznasz WPan sam, iż walcząc przeciw zapasom, które przez kilka tygodni z całego państwa przygotowano, nie bylibyśmy potem w stanie wyrznąc się przez Dardanelle. Wiem, że było moią powinnością, stosownie do danych mi od WPana rozkazow, czynić wszelkie usiłowania; ale że poświęcenie powierzoney moim rozkazom eskadry byłoby nieodzownie nastąpiło bez istotney korzyści dla służby J. K. Mci, gdybym daley był rzecz prowadził i oczekiwał pomyślnego wiatru do bombardowania miasta, przeto było niemniey wyraźną moią powinnością, lubo moia duma i honor na tem cierpi, porzucić takowy zamysł. Pomnożone sposoby do obrony w Dardanellach przekonały mnie także, iż słusznie uczyniłem. Podniosłem więc na d. 1 Marca kotwice moiey eskadry. Aże słychać było, iż Turecka flotta chce coś przeciw nam przedsięwziąść, krążyłem zatem przez cały dzień, aby iey podać do tego sposobność; lecz nie okazała naymnieyszey skłonności do wyruszenia. Ponieważ każda chwila była ważna, popłynęłem zatem wieczorem z moią eskadrą w górę, i zarzuciłem na noc kotwice przy Pesquies. Gdy tu dodam, iż nazaiutrz po południu każdy okręt znaydował się w bezpieczeństwie za Dardanellami, czuię mocno szczęście, które nam posłużyło. Turcy byli bowiem ustawicznie zatrudnionemi nad pomnożeniem swoich szańcow: niektóre z nich były iuż zupełnie ukończone, niektóre na ukończeniu. Przebywaiąc pierwszy raz przez Dardanelle był iuż mocny ich ogień z obu wewnętrznych zamkow; teraz za powrotem z żalem wyznać muszę, był dwa razy mocnieyszy. Słowem, gdyby Turcy tydzień ieszcze byli mieli czasu do uzupełnienia swych przygotowań do obrony wzdłuż kanału, tedy wątpliwą byłoby rzecza, czylibyśmy w cale byli mogli powrocić. Korzystanie z krotkiego czasu naszego nieposuwania się, okazuie ich czynność. Dołączam tu opis, co każdy okręt ucierpiał, iako też liczbę zabitych i rannych, która, iak WPan zobaczysz iest nie mała. Głowny maszt okrętu Windsor Castle zgruchotał 500 funtowy granat, i zaledwośmy go od zatonienia uratowali. Mam honor &c.

J. T. Duckworth.

Strata, którą eskadra Duckwortha poniosła, wynosi ogółem 42 ludzi w zabitych, 235 w ranionych i 4 z zabłąkanych.

Posiedzenia parlamentu zostały niespodziewanie d. 27 Kwietnia zakończone, i do 13 Maia odroczone. Zapowiedziano oraz rozwiązanie parlamentu. D. 29 podpisał Król odezwę względem rozwiązania parlamentu, a na zaiutrz była iuż ogłoszona i po przybiiana. Nowy parlament zgromadzi się d. 22 Czerwca; będzie przez 6 tygodni zgromadzony potem odroczony.

Odezwa ieſt naſtępuiącey osnowy:

"Jerzy Król, &c. Gdy za radą naszego gabinetu uznaliśmy za potrzebne rozwiązać odroczony do 13 Maia parlament, przeto ogłaszamy naszą Królewską odezwę i rozwięzuiemy rzeczony parlament. Gdy pragniemy i poſtanowiliśmy zgromadzić iak nayprędzey bydź może nasz lud, dla zaſiągnienia iego rady w parlamencie, oznaymuiemy zatem wszyſtkim kochanym naszym poddanym wolą naszą względem zwołania nowego parlamentu i oświadczamy razem, iż wydaliśmy rozkazy kanclerzom W. Brytanii i Irlandyi, aby niezwłocznie wydali okolne liſty na obranie członkow do nowego parlamentu, co do 22 Czerwca musi bydź ukończone. Działo ſię w pałacu Królowey d. 29 Kwietnia 1807."

Margrabia Welesley miał nie dawno naradzenie z Xciem Portland. Muiemaią, iż otrzyma znowu urząd.

Rząd nasz otrzymał w przeszłym tygodniu liſty od Lorda Hutchinsona, podług których czynione były Imperatorowi Roſſyyskiemu i Królowi Pruskiemu propozycye do pokoiu; lecz oba Monarchowie oświadczyć mieli, iż w ten czas dopiero ie przyymią, gdy Angliia będzie do nich należała. Zaszłe między Angliią i Roſſyą nieporozumienie zaczęna ſię, podług naszych pism, w dobrym sposobie uprzątać.

Publiczna uwaga ieſt teraz zwrocona na obranie nowego parlamentu.

Admirał Hartsink ſtoi z 4 liniiowemi Hollenderskiemi okrętami i 1 fregatą w Batawii w gotowości do wyyścia pod żagle.

Wszyſtkie regimenta milicyi wyruszyły nad brzegi Kentu, dla zrobienia mieysca przeznaczonym do wyprawy na ſtały ląd woyskom. Pomimo wszelkich do tey wyprawy przygotowań, ieſt iednak z powodu zawartego między Szwedzkim i Francuzkim woyskiem zawieszenia broni do dalszego czasu wſtrzymana, i co chwila oczekuiemy z ſtałego lądu w tey mierze doniesień. Naczelny dowodzca tey wyprawy, Jenerał Cathcart, poiechał nawet na 14 dni do Szkocyi.

P. Arthur Paget ieſt mianowany posłem do Konſtantynopola, skąd wnoszą, iż rząd nie pochwala przedſięwziętych przez P. Arbuthnota przeciw Konſtantynopolowi krokow, i t. d.

Z Paryża d. 6. Maia.

Cesarzowa Jmć poiechała onegday wieczorem do St. Cloud, gdzie czas nieiaki zabawi. Przeieżdzaiąc około zamku inwalidow pożegnana była z 24 dział wyſtrzałami.

Zapewniaią, że ciało prawodawcze zgromadzi ſię około 15 Czerwca.

Korsarz Argus z Granwillu, przyprowadził do Paimpol naybogatszą zdobycz, iaką dotąd nasze okręty uczyniły. Jeſt to Angielski okręt 350 beczkowy, płynący z Jamaiki z ładownny kawą, cukrem, miedzią, winem i t. d.

Kardynał Maury przyięty dziś zoſtał do akademii Francuzkiey, i piękną z tego powodu powiedział mowę. Prezydował na tem poſiedzeniu X. Sicard.

Dokończenie adreſsu senatu do J. C. K. Mci.

"Wspaniałych hufcow Polskich, walecznych legionow Bawarskich, Saskich, Wirtemberskich i innych Xiążąt ligi Reńskiey powiewaią dawne chorągwie przy orłach W. C. K. Mci, których męztwo nowemi przyozdobiło laurami. Szeregi W. C. K. Mci liczą teraz 130,000 więcey woiownikow, niżeli przy rozpoczęciu czwartey koalicyi. Zima, ſtraszny i iedyny sprzymierzeniec Roſſyan, przeſta-

nie wnet bronić śniegiem, mrozem i zalewem wody obszernych granic Rossyi. Choroba czyni codzienne spustoszenia w woyskach nieprzyiacielskich. Tym czasem, Nayiaśnieyszy Panie! nigdy nie użyłeś większey przezorności iak teraz. Od Pyryneow aż do rzeki Pregel, od Hollandyi aż do głębokiey Kalabryi, od Finisteru aż do uyścia Kattaro, wszystko połączone iest ogromnym łańcuchem sił i przymierza. Połączenie wszystkich tych przezorności środkow, zapobiegaiące nawet niepodobnym wypadkom, poprzedza zawsze wysokie plany gieniuszu, który przewiduie i zapewnia naycudownieysze wydarzenia, zdobiące głownieysze epoki chwalebnego zawodu W. C. K. Mci. Zawsze ten gieniusz łączy się z planami, których wykonanie stanowi względem państw losu. Przez ieden z wielkich obrotow, podany przez wysoką myśl, wydoskonalony przez długie doświadczenie, rozważony potaiemnie, wsparty sztuką i z szybkością błyskawicy wykonany, postawisz W. C. K. Mość może w krótce wielką armiią w stanowisku, które natura wprawnemu tylko oku wielkiego wodza ukazuie, a nieprzyiaciel niespodziewanie napadniony, zaskoczony i otoczony śmierć tylko lub prawa zwycięzcy przyiąć będzie musiał. W. C. K. Mość chcesz tylko podyktować Europie prawa koniecznego pokoiu; pokoiu, którego nie przestaiesz ofiarować. Z iakimże zadziwieniem dowie się, Nayiaśnieyszy Panie! potomność, iż pomimo tylu cudow, którym zaledwo uwierzy, pomimo szczęśliwego położenia skarbu, gdyż W. C. K. Mość nie potrzebuiesz uciekać się do nowych poborow, nic umiarkowania W. C. K. Mci zmnieyszyć nie potrafiło! Zawsze iednakowe i podziwienia godne okazuiesz umiarkowanie, tak nad brzegami Renu, iak w pałacu Tuilleri, w Berlinie iak po bitwie pod Jena, na okrytym trupem Rossyyskim poboiowisku przy Eylau, iak w stolicy Fryderyka W. "Jeżeli (mowisz W. C. K. Mość w przesłanem do nas poselstwie) żądamy dziś nowych ofiar od naszego ludu, dla otoczenia się większą siłą, tedy nie wahamy się powiedzieć, iż w cale nie myślemy iey nadużyć przeciągnieniem woyny. Polityka nasza iest stała: ofiarowaliśmy Anglii pokoy przed wybuchnieniem czwartey koalicyi, tenże pokoy dziś iey ieszcze ofiaruiemy. Pierwszy iey minister, który był użyty do układow, oświadczył publicznie, iż ten pokoy mogł był dla Anglii bydź chwalebny i użyteczny; przyznał więc słuszność naszey sprawie. Gotowemi iesteśmy zawrzeć z Rossyą pod takiemi samemi warunkami pokoy, iaki pełnomocnik iey podpisał, a który intrygi i wpływ Anglii przymusiły ią do odrzucenia. Gotowemi iesteśmy przywrocić 8 millionom zawoiowanym przez nasz oręż mieszkańcom spokoyność, a Królowi Pruskiemu stolicę.„ Jakże czule dodaiesz W. C. K. Mość do tego ieszcze: "Francuzi, dla chwały i spokoyności naszych dzieci gardziemy wszelkiemi niebezpieczeństwy.„ Nayiaśnieyszy Panie! wszyscy Francuzi za nic poczytuią naywiększe niebezpieczeństwa dla nayukochańszego swego Oyca.

Podp. *Cambaceres, Arcykanclerz państwa, prezyduiący.*
Garnier i Depere sekretarze.

Z Szwaycaryi d. 20. Kwietnia.

Zwołany seym ligi Szwaycarskiey w roku teraźnieyszym zatrudniać się ma nastepuiącemi przedmiotami: 1) Mianowanie kanclerza stanu na dwa lata, iako też jenerała adjutanta landmana. 2) Wyznaczenie dnia na publiczne modły w całey Szwaycaryi. 3) Ustawa względem bankructw. 4) Przepis względem

ogłaszania publicznych czynow i wyrokow seymu. 5) Przepis względem zachować się maiących formuł w zawieraniu związkow małżeńskich w całey Szwaycaryi. 6) Roztrząśnienie rachunku kosztow na wyciągnienie neutralnego kordonu w roku 1805. 7) Przyznanie nadgrody kantonowi Gryzonow za kampanią 1805. 8) Urządzenie w całey lidze kontyngensow woyskowych. 9) Regulament woyskowy dla woyska ligi. 10) Rostrząśnienie ułożonego przez P. Ziegiera i Hausera urządzenia woyskowego. 11) Roztrząśnienie woyskowey kryminalney ustawy. 12) Ustanowienie rekruta dla służby Francuzkiey. 13) Urządzenie sądow woyskowych. 14) Oznaczenie warunkow, pod którémi cudzoziemcy dostąpić mogą obywatelstwa przez zaciągnienie się do Szwaycarskich regimentow w Hiszpanii. 15) Względem zaległych we Francyi woyskowych pensyy. 16) Oznaczenie prawa Szwaycarow względem użycia swego przemysłu. 17) Oznaczenie praw obywatelstwa tych, którzy religią odmieniaią. 18) Ustawa względem zapobiegania chorobom w czasie zarazy. 19) Przepis opisu zbiegłych zbrodniarzy. 20) Postanowienie względem własności zniesionych klasztorow. 21) Względem poboru dla szpitalow w Grimsel, i t. d. 22) Rozstrzygnienie sporu między obiema Rodami i Appenzelem względem sprzedarzy dóbr. 23) Rozstrzygnienie sporu względem czynszow obu Rodow. 24) Zastanowienie się nad rozporządzeniem względem Angielskich towarow. 25) Względem stosunkow handlowych z Francyą. 26) Nad monetą. 27) Nad cłami i opłatą od gościńcow. 28) Przeyrzenie rachunkow głowney kassy ligi. 29) Zastanowienie się nad dyplomatycznemi agentami Szwaycaryi. 30) Zaprowadzenie iednakowych miar i wagi. 31) Przeyrzenie podaney ugody z strony W. Xcia Badeńskiego względem bankructw. 32) Postanowienie względem własności zakonu Niemieckiego, tudzież 33) względem własności zakonu Maltańskiego.

Z Hagi d. 9. Maia.

Z naywiększym żalem Królewskiey familii, dworu i wszystkich mieszkańcow umarł Następca tronu Napoleon Karol w 5tym roku życia po 60 godzinney chorobie na zapalenie gardła. Ciało zostało w obecności urzednikow koronnych, nadwornych Królewskich lekarzy i przywołanych przez gońcow w czasie choroby naysławnieyszych professorow z Leydy, Utrechtu i Greningi, otworzone, namaszczone i tymczasowo w tronowey sali złożone. Mniemaią niektórzy, iż będzie do Paryża przewiezione. Pogrążeni w żalu Nayiaśnieysi rodzice udali się z teraźnieyszym Następcą tronu Napoleonym Ludwikiem na czas nieiaki w ostatnią środę do wieyskiego mieszkania Szambelana, Barona Hekeren de Cicese, o godzinę ztąd drogi.

Z smutną tą wiadomością pobiegli gońcy do Paryża, do główney kwatery Cesarza, do Medyolanu i Neapolu.

Gazeta Harlemska umieściła pod d. 18 Kwietnia z Elbląga co następuie:

"Przykrość woyny daie nam się czuć w naywyższym stopniu. Na lewym skrzydle Francuzkim rozciągaią się placowki do Frauenburga, Mühlhausen i Wormditt. Z korpusu Marszałka Ponte Corvo stoi w naszem mieście około 8000 ludzi, a w okolicach o 3 mile przeszło 30,000 ludzi. Placowki Rossyyskie zachodzą przed Braunsberg i Mehlsak. Francuzka armiia tak iest rozstawiona, iż w kilku godzinach zebrać się może i stanąć w szyku do bitwy.,,

DODATEK

DO N^{ro} 42

GAZETY KRAKOWSKIEY

W ŚRODĘ DNIA 27. MAIA 1807.

Z Kopenhagi d. 9. Maia.

Cesarsko-Austryacki poseł przy naszem dworze, Hrabia Grüne, wyiechał ztąd za pozwoleniem swego Monarchy na czas krotki.

Przybyły tu oszust pod nazwiskiem Hrabiego Rosenberg, z zmyślonemi paszportami, będzie za granicę wyprowadzony.

Naynowsze doniesiania o położeniu Gdańska nie zgadzaią się z sobą. Jedne twierdzą, iż niebawnie musi się poddać: inne znowu utrzymuią, iż może się długo ieszcze trzymać. Doniesienia z samego Gdanska pod d. 5 Maia mowią, iż pomimo bombardowania, ktore wiele ludzi ubiło i raniło, tudzież wiele domow uszkodziło, tylko pożaru ieszcze nie wznieciło, broni się ciągle miasto. W nocy d. 29 Kwietnia przypuszczał nieprzyiaciel po trzy razy szturm, ale zawsze był odparty, potem zawarto na 4 godziny zawieszenie broni dla pochowania trupow. Po upłynieniu 4 godzin, gdy Kalkreuth nie chciał poddać miasta, rozpoczęły się znowu nieprzyiacielskie kroki. Podrożni mowią, iż miasto bardzo wiele przez bombardowanie ucierpiało. Kupieckie okręty, ktore udały się były do Gdańska, powrociły nazad.

W Królewcu robią deszczane szałasze dla pomieszczenia chorych. W wydanym pod d. 20 Kwietnia obwieszczeniu oznaymił Jenerał Rüchel, rządca tego miasta, iż nie można wyprzątnąć kościołow dla służby Bożey, ponieważ nie ma gdzie pomieścić złożonych w nich chorych i ranionych.

Wszystkie wozy i konie zaięto w Królewcu dla służby woyskowey.

Z Augszpurga d. 30. Kwietnia.

Dziś w południe przybył tu goniec Francuzki, który Jenerałom Boudet i Molitor przywiozł rozkaz, ażeby natychmiast udali się z swemi dywizyami do Lipska i Halle, gdzie nowe odbiorą rozkazy. Podroż tę muszą rzeczone woyska w 15 dni odbyć. Jutro rano iedna ich część już ztąd wychodzi. Goniec wyiechał d. 21 Kwietnia z Kamieńca, a zatem odbył daleką drogę do naszego miasta w pięć razy 24 godzin.

Dziś wszedł tu przybyły z Brescia regiment, składaiący się z nader pięknych ludzi.

D. 1. Maia. — W tey chwili ogłoszono w mieście, aby każdy obywatel przygotował się na potroyny kwaterunek, gdyż dziś ieszcze nadeydą 3 regimenta, które odprawią popis, a iutro udadzą się do Saxonii.

Z Luki d. 24 Kwietnia.

W kraiu naszem wszystkie panieńskie klasztory trudnic się na przyszłość muszą szkołami dziewcząt. Wyznaczonych iest kilka dam, które co miesiąc odwiedzać będą te szkoły, Rodzice i opiekunowie muszą swe dziewczęta od 5 do 10 lat do szkoł posełać. Ktokolwiek zaś przeniesie prywatną edukacyą nad publiczną, zapłaci rocznie od każdey córki do do funduszu edukacyynego 50 fr. Wysełanie dzieci do obcych kraiow na edukacyą iest pod karą 300 do 400 fr. zakazane.

Z Rzymu d. 18. Kwietnia.

Na d. 4 t. m. w obecności Kardynałow Sekretarza stanu Casani, Braschi, Doria, Galeffi i Roverelli, podpisany tu został związek małżeński między Hrabią Scypionym Chiaramonti, synowcem Oyca S. Piusa VII, W. podkomorzem Króla Włoskiego, kawalerem żelazney korony i Xżniczką Barberini, Rzymianką. Kardynał Locatelli pobłogsławił nowey parze w Spolecie.

Dowiaduiemy się z Korsyki, iż trudnią się teraz upięknieniem Ajaccio, miasta w którym urodził się Cesarz Napoleon. Robią wielki gościniec aż do Bastia, wznoszą gmachy w mieście i stawiaią wspaniały wodociąg. Odnoga na którey miasto Ajaccio iest wystawione, iest naypięknieysze mieysce w Europie. Jenerał Miot, kazał umieścić napis na domie, w którym się J. C. K. Mość urodził.

Ostatnie wystawienie płodow akademii Francuzkiey w Rzymie nie było tak obfite iak lat przeszłych, ponieważ nowi uczniowie za poźno przybyli, a mianowicie śmierc dyrektera iey P. Suve nie mało się do tego przyłożyła.

Młody Malarz z Florencyi, Józef Collignon, który bawi tu od kilku lat, zrobił dla kościoła Pontremoli wielki oleyny obraz zdięcie Chrystusa z krzyża, który wszyscy znaiący się uważaią za arcydzieło sztuki malarskiey.

CENA ZBOZ

Na targu w Krakowie d. 25 i 26 Maia 1807.

Korzec Pszenicy	zł. pol. 32	do	44.
— Zyta	36	—	39.
— Jęczmienia	16	—	24.
— Owsa	18	—	21.
— Grochu	38	—	44
— Kaszy iaglaney	56	—	65.

W Wiedniu d. 16. Maia.

Meca wynosząca pół korca naszego:

— Pszenicy	zł. pol. 24	do	30.
— Zyta	20	—	24.
— Jęczmienia	16	—	21.
— Owsa	12	—	16.

DONIESIENIA.

Okolnik C. K. Galicyyskiego kraiowego Gubernium, którym mieszkańcy Galicyi ostrzegaią się, ażeby od wszelkiego uczesnictwa dzieiow teraźnieyszey woyny ściśle chronili się.

Chociaż w prawdzie większa część mieszkańcow Galicyi, maiąc na pamięci obowiązek swego hołdownictwa od wszelkiego uczesnictwa zdarzeń w pogranicznym obcym kraiu wstrzymuie się, i iak wazalom neutralnego kraiu przystoi, spokoynemi świadkami wypadkow w teraźnieyszey w sąsiedzkich kraiach trwaiącey woyny okazuią się, przecież poiedyncze nierzadkie przykłady zdarzyły się, że niektóre osoby, częścią swoią oyczyznę opuścić i obcey służby szukać, częścią innych do weyścia w takową służbę namawiać, onych na to przeznaczeniem pieniądzmi, lub innemi potrzebami wspierać, i ich ucieczkę z kraiu ułatwiać, nad to ieszcze takowych publicznemi Proklamacyami do tego wyżywać, częścią w reszcie niespokoynego swego ducha w innych czynnościach kraiowemu dobru przeciwnych okazywać, poważyli się.

Tak czynne uczesnictwo do zdarzeń zagranicznych tym więcey obowiązkom przeciwne, i kary godne iest, ile przez to kray nie tylko część swoich do broni zdatnych ludzi traci, lecz także prawidła neutralności, którą C. K. rząd w teraźnieyszey woynie przyiął, przekraczać zdaie się.

Z tych względów Nayiaśnieyszy Monarcha do wydania naywyższego swego rozkazu skłonić się raczył, aby owych mieszkańców Galicyi, którzyby się skłonnemi czuć mogli do zściągnienia winy na siebie którey kolwiek z wymienionych wyżey czynności, niniejszą publiczną przestrogą od tego odwieść, i onym ważność ich przestępstwa, iako też skutki zatem następuiące przed oczy wystawić, albowiem wyraźną iest Naywyższą Wolą Jego C. K. Mci:

1) Żeby 77. §. w książce o przestępstwach 1wszey części na wszystkich tych, bez różnicy i wyiątku wykonanym był, którzy innych do przyięcia obcey służby woyskowey nakłaniaią, lub do tego sposobem w prawie woiennym określonym przykładaią się.

Takowe osoby które przez iakąkolwiek iurisdykcyą odkrytemi by zostały, maią być schwytane, i do naybliższego regimentu oddane, gdzie po prawnym przekonaniu ich występku, podług standrechtu sądzeni, i szubienicą karani będą.

2) Że owi Galicyiscy mieszkańcy, którzy teraz kray bez paszportu, lub innego pozwolenia opuszczaią, lub ci, którzy iuż za granicę wyszli, gdy w przeciągu lub naywięcey trzech tygodni niepowrócą, maią być nawet przed terminem patentem oznaczonym iako emigranci uważani, i traktowani, iażeli się ich zamiar odkryie, że dla przyięcia służby woyskowey, lub cywilney, alb liteż dla iakowego wpływu do czynności zagranicznych, dłuższy czas w obcym krain zostaią.

3) Że takowe osoby, które dopiero po wyznaczonym terminie trzech tygodni bądź dobrowolnie, bądź też wymuszonym sposobem powrócą, nietylko karom prawem dla emigrantów ustanowionym ulegać, lecz także w miarę okoliczności dotkliwszemu zaostrzeniu podpadać powinni, na koniec

4) Iż gdyby pomimo wszelkiego spodziewania się, niektórzy odważyć się mieli takowych publiczney spokoyności, powszechnemu dobru przeciwnych czynności dopuścić się, o których w 7. Rozdziale 1wszey części księgi prawney o karach na przestępstwa wzmianka uczyniona iest, tedy z takiemi podług surowości praw wprowadzonych bez względnie postąpiono będzie. W Lwowie d. 16 Maia 1807.

Chrystyan Hrabia de Wurmser, Wiceprezes Gubernialny.

Franciszek de Weyrother Radca Gubernialny.

Przy Przemyślskim Magistracie wakuie Burmistrza mieysce z pensyą roczną 600 ryn. dla osadzenia tegoż wypisuie się konkurs na dzień ostatni Maia r. b. z tym dodatkiem, iż kompetenci prożby swe dekretami Eligibilitatis i zaświadczeniem opatrzone naydaley do ostatniego Maia do Przemyslskiego Urzędu Cyrkularnego podawać maią:

W Krakowie d. 15 Maia 1807.

Ponieważ dzierżawca Kustodii w Xiążu od tey dzierżawy przed upłynieniem czasu kontraktowego odstąpił, a dzierżawca wsi Brończyce pod Słomnikami kaucyi kontkratowey do tych czas niepodał, przeto nowa licytacya tak kustodyi w Xiążu, iako i wsi Brańczyc na dniu 19 Junij t. r. w Kancellaryi Cyrkularney na koszt i niebespieczeństwo wspomnionych dzierżawców odprawiać się będzie, do którey wszyscy chęć dzierżawienia maiący zapraszaią się. Przy tym oznaymuie się, iż licytacya Plebanii Chrzanowskiey, nie nadzień drugi Juji iak się pod d. 18 Kwietnia ogłosiło, ale nadzień 19ty Junij t. r. tutay odprawiać się będzie.

W Krakowie d. 20 Maia 1807.

Przy Krakowskim Magistracie wakuie Konsyliarza mieysce z pensyą roczną 800 ryn. dla osadzenia tegoż wypisuie się konkrs na dzień 8 Czerwca r. b. z tym dodatkiem, iż kompetenci prożby swe dekretem Eligibilitatis ex utraque linea i zaświadczeniem moralności opatrzone, naydaley do wspomnionego terminu w Magistracie Krakowskim składać maią.

W Krakowie d. 15go Maia 1807.

Dla osadzenia wakuiącego przy Magistracie w Piwniczny syndyka mieysca z pensyą roczną 200 ryn. z łączonego wypisuie się konkurs na dzień ostatni Maia r. b. z tym dokładem, iż kompetenci prożby swe dekretami Eligibilitatis ex utraque linea i zaświadczeniem moralności opatrzone przed upłynieniem terminu do C. K. Cyrkularnego podawać maią.

W Krakowie dnia 15 Maia 1807.

Ukaranie rzemieślników tyczące niniejszym uwiadomia się.

Na mocy Naywyższego rozporządzenia i ztąd wypadłego Wyskiego prezydyalnego Dekretu ddto 22go Stycznia p. r. następujący rzemieślnicy z strony C. K. Policyi Dyrekcyi w miesiącu Kwietnia ukarani byli:

1) Piekarz czarnego pieczywa dla niedoważaiącego żytniego chleba, 14 dniowym aresztem, 4 dni z tychże o chlebie i wodzie.

2) Rzeźnik za nieopatrzenie się w nakazaną ilość mięsa, 3 dniowym aresztem i iednym dzień o chlebie i wodzie.

3) Rzeźnik za nieopatrzenie się w nakazaną ilość mięsa, 3 dniowym aresztem, 1 dzień o chlebie i wodzie.

4) Piekarka czarnego pieczywa za oszukanie pod czas sprzedania chleba, 3 dniowym aresztem i 1 dzień o chlebie i wodzie.

5) Piekarz białego pieczywa za niewypieczenie tegoż 14 dniowym aresztem, 4 dni z tychże o chlebie i wodzie.

6) Piekarz czarnego pieczywa, za niewypieczenie tegoż 8 dniowym aresztem, 2 dni z ychże o chlebie i wodzie.

7) Piekarz czarnego pieczywa, za niewypieczenie tegoż 8 dniowym aresztem, 2 dni z tychże o chlebie i wodzie.

8) Rzeźnik za nieopatrzenie się w nakazaną ilość mięsa, 8 dniowym aresztem, 3 dni z tychże o chlebie i wodzie.

9) Piekarz białego pieczywa, za niewypieczenie tegoż 14 dniowym aresztem, 4 dni z tychże o chlebie i wodzie. W Krakowie dnia 6go Maia 1807.

Z Strony C. K. prefektury Słomnickiey ninieyszym do powszechney podaie się wiadomości, że na dniu 30go Miesiąca Maia r. t. o godzinie 9tey przed południem, dobra Kam. Łososkowice i Trontnowice w Cyrkule Krakowskim położone, na 5 po sobie następuiące Lata za wyższym potwierdzeniem w C. K. Urzędzie Cyrkularnym krakowskim w arędowną dzierżawę puszczone zostaną.

Pretium fisci Łososkowic iest 3293 zł. ryń.

detto detto Trontnowic 5007. — —

Przeto chęć do teyże licytacyi maiący, maią się w zwyż rzeczonym czasie i mieyscu znaydować, i na powyższe summy z vadium 15 od sta zaopatrzyć.

Kondycye w Prefekturze Słomnickiey, i przy licytacyi w Kancelaryi Cyrkularney każdemu do przeczytania służyć będą. W Miłoniach dnia 13go Maia 1807.

Schestauber Kasyer.

Z strony Magistratu C. K. Miasta Lublina oznaymuie się tym Edyktem JOO. Karolowi i Konstantemu Xiążętom Sanguszkom, że Zyd Lubartowski Szmul Rabinowicz przeciwko nich w sprawie względem pretensyi z wypuszczoney sobie w arędę propinacyi Lubartowskiey u Sądu tego żałobę ex Lege diffamari podał, i o pomoc sądową, ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się. —— Gdy zaś Magistrat nie maiąc wiadomości gdzie oni zostaią, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduią się, i patrona tuteyszego Pana Grzymkowskiego z ich szkodą i ich kosztem zastępcą postanowił, z którym proces ten podług ordynacyi Sądowey rozpocznie się i ukończony zostanie; oni przeto Edyktem niniejszym tym końcem upominaią się: ażeby w czasie przyzwoitym, to iest dnia 26 Maia r. b. sami się stawili, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakoniec innego patrona obrali, tego tuteyszemu magistratowi wymienili, i podług przepisu tych środków prawa używali, które do obrony swey sprawy za nayskuteczniejsze osądzą; gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą, podług opisu C. K. praw samiby sobie przypisać byli winni.

Dan w Lublinie dnia 30 Stycznia 1806.

F. Poll.
Lewandowski.
F. Krępski. *Z Rady Magistratu C. K. Miasta Wolnego Lublina*
Swiderski.

(Przy dzisieyszey Gazecie znayduie się drugi Dodatek.)